

Słowa mogą ranić; słowa mogą pomóc

Młodzi ludzie z zaburzeniami ze spektrum autyzmu mogą mieć trudności ze zrozumieniem społecznych konsekwencji własnych słów i zachowań. Brak świadomości w tym zakresie może przejawiać się na wiele sposobów. Po pierwsze dziecko z ASD z mniejszym prawdopodobieństwem powie drugiej osobie coś, co zabrzmiałoby jak zachęta czy komplement. Po drugie nie będzie ono w stanie zauważyć „destrukcyjnych” skutków bezmyślnie wypowiedzianych przez siebie słów, zabarwionych często agresją czy też surowych w swej krytyce. To połączenie zniekształconych przekonań i problemów z brakiem świadomości konsekwencji swoich wypowiedzi zmniejsza motywację dziecka do tego, aby częściej używało słów miłych a rzadziej tych, które sprawiają innym przykrość.

Jeśli chcemy pomóc dzieciom z autyzmem w rozwijaniu umiejętności pozytywnych wypowiedzi i eliminowaniu negatywnych bardzo pomocne stać się mogą przejrzyste pomoce wizualne oraz ukazywanie podobieństwa w przeżywaniu przez różne osoby uczucia zarówno przykrości jak i zadowolenia. Dzieciom z autyzmem łatwiej zrozumieć przeżywany przez innych ból i przyjemność w sensie odczuwania fizycznego aniżeli w sensie odczuwania emocjonalnego.

Opracowane przeze mnie obrazkowe historyjki społeczne mają pomóc dzieciom zrozumieć, że ich słowa i zachowanie mają znaczenie i przynoszą określone konsekwencje w relacjach z innymi. Słowa te mogą zarówno zranić jak i pomóc i od tego zależy jak inni ludzie na nie reagują.

Joel Shaul, LCSW

Słowa mogą sprawić, że inni poczują się wspaniale

1 Gdy mówisz przyjemne rzeczy, np...
(napisz poniżej miłe słowa, które ostatnio komuś powiedziałeś)

2 ... mogą one sprawić, że druga osoba poczuje się tak, jak w chwili, gdy ...
(zakreśl kółkiem)

otrzymuje podarunek...

słyszy ulubioną muzykę...

czuje przyjemny zapach...

dotyka futerka puszystego kociaka...

smakuje ulubioną potrawę...

©Autism Teaching Strategies, 2010

Słowa mogą naprawdę zranić.

Chociaż są w umyśle, to mogą być odczuwane jako ból. (fizyczny)

1 Kiedy mówisz przykre słowa (rzeczy), jak np:
(wypisz poniżej przykre słowa, które ostatnio komuś powiedziałeś):

2 ...druga osoba może to odczuwać jak gdyby:
(zakreśl kółkiem)

ktos nastąpił jej na palec u stopy...

spróbowała lub poczuła coś okropnego (obrzydliwego, wstrętnego)...

usłyszała nagle przeraźliwy dźwięk ...

poczuła przeszywający, lodowaty wiatr ...

©Autism Teaching Strategies, 2010

Słowa mogą sprawić, że inni poczują się wspaniale

1

Gdy mówisz przyjemne rzeczy, np...
(napisz poniżej miłe słowa, które ostatnio
komuś powiedziałaś)

2

... mogą one sprawić, że druga osoba poczuje się tak,
jak w chwili, gdy ...
(zakreśl kółkiem)

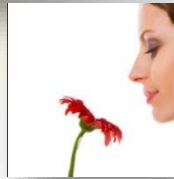
otrzymuje podarunek...

słyszy ulubioną muzykę...

czuje przyjemny zapach...

dotyka futerka

puszystego kociaka...

smakuje ulubioną potrawę...

Słowa mogą naprawdę zranić.

Chociaż są w umyśle, to mogą być odczuwane jako ból. (fizyczny)

1

Kiedy mówisz przykre słowa (rzeczy), jak np:
(wypisz poniżej przykre słowa, które ostatnio
komuś powiedziałeś):

2

...druga osoba może to odczuwać jak gdyby:
(zakreśl kółkiem)

ktoś nastąpił jej na palec u stopy...

**spróbowała lub poczuła
coś okropnego (obrzydliwego,
wstrętnego)...**

usłyszała nagle przeraźliwy dźwięk ...

**poczuła przeszywający,
lodowaty wiatr ...**

